

رئیس جمهوری: اکثریت مردم ایران با توافق هسته‌ای موافقت می‌کنند

رئیس جمهوری با اشاره به این که آمریکا اشتباهات فراوانی در قبال ایران داشته که باید این اشتباهات را جبران کند، تصریح کرد: مردم ایران به سیاست‌های دولت آمریکا اعتماد نداشته و ندارند، لذا برای رسیدن به اعتماد نیازمند زمان طولانی هستیم، اما اجرای دقیق تعهدات بر مبنای توافق هسته‌ای می‌تواند حرکت در مسیر اعتماد را تقویت کند.

در گفتگو با شبکه تلویزیونی «سی بی اس» آمریکا

رئیس جمهوری: اکثریت مردم ایران با توافق هسته‌ای موافقت می‌کنند

رئیس جمهوری با اشاره به این که آمریکا اشتباهات فراوانی در قبال ایران داشته که باید این اشتباهات را جبران کند، تصریح کرد: مردم ایران به سیاست‌های دولت آمریکا اعتماد نداشته و ندارند، لذا برای رسیدن به اعتماد نیازمند زمان طولانی هستیم، اما اجرای دقیق تعهدات بر مبنای توافق هسته‌ای می‌تواند حرکت در مسیر اعتماد را تقویت کند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی در آستانه سفر به نیویورک برای شرکت در هفتمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد، در گفتگویی با شبکه تلویزیونی

«سی بی اس» آمریکا، در پاسخ به پرسشی درباره دیدار احتمالی با باراک اوباما رئیس جمهوری این کشور، گفت: ما برنامه‌ای برای این دیدار نداریم و فکر می‌کنم خیلی گام‌های دیگری باید برداشته شود تا به این مرحله برسد.

«استیو کرافت» مجری برنامه «۶۰ دقیقه» شبکه تلویزیونی سی بی اس آمریکا در مقدمه گفتگوی خود از روحانی پرسید: در ابتدای مذاکرات به نقل از جناب عالی اعلام شد که این گام نخست و مهم برای بهبود روابط دو کشور ایران و آمریکا است. آن زمان خیلی خوشبین نبودید که این مذاکرات موفقیت آمیز باشد، اما به توافق رسیدید. اکنون نظرتان چیست؟

رئیس جمهوری پاسخ داد: توافق بسیار سختی بود و پیچ و خم‌های بسیار زیادی داشت. در مذاکراتی که نمایندگان ۷ کشور با هم راجع به مسائلی که برای دو طرف بسیار اهمیت دارد صحبت می‌کنند، پیش بینی این که آیا مذاکرات در نهایت به توفیق دست پیدا می‌کند یا نه، خیلی آسان نیست، اما من هیچ وقت نسبت به مذاکرات بدبین نبودم و همیشه می‌گفتم که خوش بینی شاید زیاد نباشد، اما بدبینی هم درست نیست و باید همه تلاش خود را برای دستیابی به موفقیت، به کار بگیریم.

روحانی افزود: نخستین گام موفق که در توافق موقت ژنو برداشتیم، معنایش این بود که این راه گره سخت، اما درست است و می‌تواند ما را به اهدافمان برساند. امروز خوشحالم که گام‌های بسیار مهمی در این زمینه برداشتیم و در حال برداشتن گام‌های نهایی هستیم.

رئیس جمهوری با اشاره به دستاوردهای ایران در این توافق و این که خود توافق بسیار مهم بود ادامه داد: آنچه ما به دست آوردیم در واقع اهدافی بود که از روز نخست آن را دنبال می‌کردیم و آن این که بتوانیم بدون مشکل فعالیت هسته‌ای صلح آمیز خود را داشته باشیم، تحریم‌ها رفع و قطعنامه‌های ظالمانه‌ای که علیه ایران بوده، لغو شوند.

روحانی در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این که مخالفان گفته اند که آمریکا در این توافق مصالحه زیادی کرده و از ایران چیز خاصی نگرفته است، تصریح کرد: اگر کشوری می‌خواست با امکانات فنی که دارد به بمب اتم دست پیدا کند، این توافق بسیار بدی برای آن کشور بود چرا که از همه طرف برای رسیدن به بمب اتم محدودیت‌هایی را به وجود می‌آورد. اما اگر کشوری از ابتدا به دنبال فناوری صلح آمیز بوده، هیچ ضرری نکرده است. ما می‌خواستیم این اتهام نادرست که ایران دنبال سلاح اتمی است، زدوده و برطرف شود و تمامی دنیا بفهمند که تصمیم و هدف ایران فعالیت صلح آمیز است. به نظر من روشن است که کشوری که «ان پی تی» را می‌پذیرد و عضو پادمان است و درهای خود را روی بازرسان باز کرده است، دنبال سلاح اتمی نیست و از آن بالاتر ایران در سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۵ به طور داوطلبانه پروتکل الحاقی را اجرا کرد.

رئیس جمهوری تأکید کرد: ساخت سلاح اتمی با عضویت در پادمان و پروتکل، هیچ معنایی نخواهد داشت؛ بنابراین روشن است در این توافق محدودیت‌هایی برای یک دوره زمانی پذیرفتیم، به دلیل این که اعتماد بیشتری در منطقه و جهان به وجود آید. ما در این گامی که برداشتیم، ضرر نخواهیم کرد چون به فعالیت خودمان در تحقیق و توسعه ادامه می‌دهیم. اصل غنی‌سازی در ایران از طرف جهان پذیرفته، قطعنامه‌هایی که علیه ما بوده لغو شده و تحریم‌ها هم برداشته می‌شود، بنابراین در مجموع این توافق برد برد است.

گزارش‌های آژانس بین‌المللی درباره ایران

روحانی در باره دشواری ایجاد اعتماد میان دو کشوری که مدت‌ها با هم دشمن بوده اند و تغییر ذهنیت مردم آمریکا به ویژه با توجه به گزارش‌های آژانس بین‌المللی درباره ایران، اظهار داشت: میان ایران و آمریکا اعتمادی وجود نداشته و امروز هم وجود ندارد و این مسأله روشنی است. مردم ایران به سیاست‌های دولت آمریکا اعتمادی ندارند و به اعمال و اقدامات دولت آمریکا در سال‌های طولانی گذشته معترض هستند و در آمریکا هم برخی ممکن است نسبت به ایران اعتماد کامل نداشته باشند. اما به هر حال آژانس بازرسی‌های فراوانی را از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۵ انجام داد، به ویژه در سال ۲۰۰۳ که ایران پروتکل الحاقی را به صورت داوطلبانه پذیرفت و قبول کرد. بعد از صدها ساعت بازرسی و گزارش‌های متعدد، در قطعنامه شورای حکام در نوامبر ۲۰۰۴ به صراحت آمد که فعالیت ایران هیچ گونه انحرافی نداشته و آنچه مهم است این که کشوری از مسیر صلح‌آمیز خودش منحرف نشده باشد و لو این که آژانس ایراداتی را نسبت به فعالیت آن کشور داشته باشد. اما نهایت امر مهم بود که آژانس اعلام کرد "هیچ گونه انحرافی دیده نشده است". در تمامی گزارش‌های آژانس در طول ۱۲ سال گذشته، همواره آژانس گفته است که "در سایت‌های اعلام شده هیچ گونه انحرافی را مشاهده نکرده است". این همه گزارش آژانس باید برای افرادی که بی‌طرف هستند کاملاً اعتمادآفرین باشد. اگر دولتی یا کشوری می‌خواست دنبال سلاح اتمی برود، راه‌های دیگری برای این کار وجود داشت. ضمن این که ایران کشوری است که در طول ۲۰۰ سال گذشته سابقه تجاوز به هیچ کشوری را ندارد و خود قربانی سلاح کشتار جمعی و شیمیایی است.

وی در باره مخالفت‌های داخل ایران با برجام، گفت: میان این مخالفت‌ها در داخل ایران با مخالفت‌ها در آمریکا تشابه وجود دارد. به هر حال در آمریکا عده‌ای با این توافق مخالف هستند و در ایران هم این توافق مخالفانی دارد و این طبیعی است. چرا که مخالفان همیشه حداکثر را نگاه می‌کنند حال آن که در یک توافق هیچ طرف به حداکثر نمی‌رسد. همواره باید دو طرف از آن حداکثر یک مقدار کوتاه بیایند تا به توافق برسند. بنابراین هر کسی که دنبال حداکثر نتیجه است، می‌بیند کشورش به آن حداکثر نرسیده و اعتراض می‌کند. اما مهم نتیجه این توافق است. البته برای دستیابی به اعتماد میان ایران و آمریکا، نیاز به زمان طولانی و فراوانی وجود دارد تا دو کشور به اعتماد برسند. اما مهم این است که از یک نقطه‌ای شروع کنیم و این نقطه‌ای بوده که آغاز کردیم. در اجرای دقیق این توافق می‌توانیم گام‌های بیشتری را برای اعتماد برداریم.

رئیس جمهوری در باره مخالفان قدرتمند برجام از جمله سپاه پاسداران، گفت: ما همه در کشور یک چارچوب دموکراتیک را پذیرفته و قبول کرده‌ایم. هر نهادی طبق قانون اساسی اختیاراتی دارد و با آن اختیارات پیش خواهد رفت. زمانی که نهادهای مسئول در ایران توافق را بپذیرند، همه تسلیم آن نهادها خواهند بود. اما قبل از آن که در یک موضوعی، نهاد مربوطه تصمیم نهایی را بگیرد، روشن است که عده‌ای مخالف و عده‌ای موافق خواهند بود و نظرات خودشان را اعلام می‌کنند اما در نهایت بعد از آن که توافق مورد تأیید نهادهای مسئول قرار گرفت، همه تسلیم آن خواهند بود و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هم به آن توافقی که مورد تأیید نهادهای مسئول قرار بگیرد، احترام خواهد گذاشت.

وی در پاسخ به این که چرا رهبر معظم انقلاب از این مذاکرات حمایت کردند اما این توافق ویژه را مورد حمایت قرار نداده اند، گفت: اصل مذاکرات را مقام معظم رهبری تأیید کردند. بارها هم گفتند که من مذاکرات را قبول دارم که دو طرف با هم مذاکره کنند. توافق موقت ژنو با موافقت‌ایشان اجرا شد. امروز هم تصمیم نهایی را نسبت به این توافق به نهادهای مسئول واگذار کرده اند، بنابراین آن زمانی که نهادهای مسئول در تصمیم نهایی خودشان این توافق را بپذیرند، معنایش آن است که مقام معظم رهبری هم آن را قبول دارند و تأیید خواهند کرد.

رئیس جمهوری در پاسخ به این سؤال که با توجه به این که مقام معظم رهبری گفتند که "این توافق باید بسیار دقیق مورد بررسی قرار بگیرد" و از مجلس خواسته اند که این کار را انجام دهد آیا امکان دارد که مجلس ایران این توافق را رد کند، تصریح کرد: مجلس فعلاً در کمیسیون ویژه‌ای که برای این کار تشکیل داده این توافق را مورد بررسی قرار می‌دهد.

همچنین یک نهاد مهم دیگر به نام شورای عالی امنیت ملی این توافق را مورد رسیدگی و بررسی قرار می‌دهد و این دو نهاد نظرات خودشان را اعلام خواهند کرد. مهم این است که هر دو نهاد در این تصمیم‌گیری طبق قانون و در چارچوب مقرراتی که دارند بررسی این توافق را ادامه بدهند. به نظر من هر دو نهاد در هفته‌های پیش رو به تصمیم نهایی خواهند رسید.

روحانی گفت: به هر حال اکثریت مردم ما در نظرسنجی‌ها نسبت به این توافق نظر مثبت دارند و معمولاً نهادهایی مثل مجلس و شورای عالی امنیت ملی از نظرات عموم مردم فاصله ندارند و در همان مسیر حرکت می‌کنند.

شعارهای مردمی علیه آمریکا

رئیس جمهوری در باره سر دادن شعار "مرگ بر آمریکا" و "مرگ بر اسرائیل" از سوی مردم ایران و این که آیا هنوز آمریکا را شیطان بزرگ می‌دانید، گفت: تخصمی میان ایران و آمریکا از زمان دولت مصدق تا امروز وجود داشته که مدت زمان بسیار مدیدی است. این اختلاف، فاصله و بی‌اعتمادی به زودی از میان نخواهد رفت. مهم این است که ما به کدام سمت گام برمی‌داریم؛ به سمت تشدید این تخصمی یا به سمت کاهش آن. دولت من از ابتدا اعلام کرد که می‌خواهیم با دنیا تعامل سازنده داشته باشیم و با کشورهایی که تنش و تخصمی داشته‌ایم، می‌خواهیم این تنش و تخصمی را کاهش دهیم. من فکر می‌کنم ما نخستین گام‌ها را برای کاهش این تخصمی برداشتیم.

وی افزود: شیطان در اصطلاح دینی ما به آن قدرتی گفته می‌شود که دیگری را فریب می‌دهد و حرف‌های دقیق و منطبق با واقعیت نیست. آنچه می‌توانم بگویم آمریکا نسبت به ایران اشتباهات فراوانی در گذشته داشته که باید این اشتباهات را جبران کند.

این شعاری که داده می‌شود، شعار علیه مردم آمریکا نیست، مردم ما به مردم آمریکا احترام می‌گذارند. مردم ایران در پی جنگ با هیچ کشوری نیستند، اما در عین حال اگر سیاست‌های دولت آمریکا علیه منافع مردم بوده، طبیعی است که ملت ما در برابرین مسأله حساسیت به خرج دهند.

وی افزود: در انقلاب اسلامی که مردم علیه شاه قیام کردند، آمریکا به شدت از شاه حمایت کرد و تا آخرین لحظات می‌خواست شاه را حفظ کند و حتی می‌خواست شرایطی پیش بیاید که شاه را برگرداند. در جنگ هشت ساله آمریکایی‌ها به ویژه در سال‌های آخر جنگ از صدام حمایت کردند. مردم این‌ها را فراموش نمی‌کنند و از یاد نمی‌برند. ما نمی‌توانیم گذشته را فراموش کنیم اما در عین حال نگاه ما باید به آینده باشد. منطق ما این است که اگر با کشور یا دولتی در دورانی هرچند طولانی تخصص داشتیم، می‌توانیم برای آینده بهتر فکر و برنامه‌ریزی کنیم. من فکر می‌کنم این مذاکرات میان ایران و آمریکا و ۵ کشور دیگر بسیار مهم بود و تفاهم و توافقی که انجام گرفت، معنایش این بود که ما قادریم مسائل مهم را با مذاکره و با منطق حل و فصل کنیم. همه چیز وابسته به خود آمریکاست، اگر آمریکا تخصص را کنار بگذارد و اگر حسن نیت را آغاز و اگر گذشته را جبران کند، شرایط آینده میان ایران و آمریکا تغییر خواهد کرد

اثرات توافق در آینده

روحانی در باره اثرات توافق در آینده، گفت: هنوز که به توافق عمل نشده است. فعلاً باید مسأله رفع تحریم‌ها آغاز شود. البته شما می‌دانید تحریم‌ها فقط در زمینه هسته‌ای برداشته می‌شود. آمریکایی‌ها تحریم‌های دیگری دارند که باقی می‌ماند. ما کلاً با تحریم مخالف هستیم. تحریم راه درستی نیست. تحریم زبان تهدید و فشار است. اگر این زبان را کنار بگذاریم و با زبان احترام با هم صحبت کنیم، آن وقت شرایط حتماً عوض خواهد شد.

رئیس جمهوری در باره برخی اختلافات باقی مانده میان ایران و آمریکا، ضمانت اجرای تعهدات و این که آیا ایران اجازه بازرسی از مکان‌های حساس را به آژانس می‌دهد، افزود: به هر حال دو طرف که در مدت دو سال مذاکره و چانه زنی کرده و روی کلمه به کلمه و خط به خط این توافق با هم بحث کردند و بعد از دو سال شبانه‌روزی، به توافق رسیدند، معنایش این است که اراده سیاسی دارند که این توافق را اجرایی و عملیاتی کنند. من از طرف ایران می‌توانم بگویم که ما هر تعهدی را که در تاریخ گذشته امضا و اعلام کردیم، نسبت به آن پایبند بودیم. حتی در قراردادهای اقتصادی اگر قراردادی داشتیم، آن قرارداد را اجرا کردیم. توافق دو طرف دارد. ما به تمامی بندهای این توافق متعهد هستیم تا زمانی که طرف مقابل ما هم متعهد باشد و به توافق عمل کند. شکستن این توافق به نفع کسی نیست و به ضرر همه خواهد بود.

وی بابیان این که ما خود را برای انواع احتمالات آماده کردیم افزود: البته بعد از اجرای این توافق هر مقدار روابط ما با کشورهای مختلف در بخش‌های اقتصادی، فرهنگی و سیاسی قویتر شود، احتمال شکسته شدن این توافق به همان نسبت ضعیف‌تر خواهد شد. ما باید در ماه‌های اولیه مراقبت بیشتری بکنیم و اگر از ماه‌های اولیه عبور کنیم به نظر پایه‌های این توافق روز به روز محکم‌تر خواهد شد.

روحانی در باره این که آیا این توافق می‌تواند زمینه همکاری میان ایران و آمریکا برای مبارزه با داعش را فراهم کند، گفت: خیلی زمینه‌ها وجود دارد که در آن زمینه‌ها ممکن است اهداف مشترک یا منافع مشترک وجود داشته باشد. اما مهم این است که در همین توافق هسته‌ای در مقام عمل ببینیم دو طرف چگونه عمل خواهند کرد؟ چگونگی عمل ایران و آمریکا نشان خواهد داد که ما در اجرای موضوعی که به تفاهم و توافق رسیدیم تا چه حد جدی و پایبند هستیم. البته زمینه‌های دیگری در آینده وجود خواهد داشت. مهم این است که در گام نخست بتوانیم جای پیمان را محکم و به این توافق به خوبی عمل کنیم چرا که به خوبی عمل شدن به این توافق، فضای جدیدی را به وجود خواهد آورد

وی در پاسخ به سؤال مجری شبکه سی بی اس مبنی بر این که شما در کمپین انتخاباتی خود گفتید که می‌خواهید درها را بر روی ایران باز کنید، تحریم‌ها را لغو کنید، آبادانی و رفاه به ایران بیاورید و ایران را به جایگاه خود برسانید اما به نظر بخشی از وعده‌های شما تحقق پیدا نکرد. مثل آزادی بیان و آزادی دو رهبر اپوزیسیون که مدتی است در حصر هستند یا دسترسی‌های بیشتر به اینترنت. فکر می‌کنید این پیروزی شما باعث خواهد شد که بتوانید دستور کاری خود را به جلو ببرید؟

گفت: من فکر می‌کنم در زمان دو ساله‌ای که از دولت من گذشته، نسبت به وعده‌هایی که دادم تا حد زیادی موفق بودم و به آن وعده‌ها عمل کردم. البته معنایش این نیست که به ۱۰۰ درصد آنچه گفته‌ام عمل شده اما در تمامی زمینه‌ها گام‌های مثبتی برداشته شده است. امروز ما در روابط با کشورهای دیگر فضای نویی را احساس می‌کنیم. ما با دولت‌ها و با کشورهای مختلف روابط نزدیک‌تری پیدا کرده‌ایم و علاقه مند هستیم با سایر کشورهایی هم که روابط ما صمیمی‌تر است به سمت روابط بهتر حرکت بکنیم. در زمینه مسائل سیاسی و اجتماعی هم امروز فضای دانشگاه‌های مناسب‌تر به دو سال پیش به مراتب آزادتر، بهتر و با نشاط‌تر است. در مناسبت‌های مختلف در دانشگاه‌ها، جلسات مختلف، اجتماعات بزرگ بر پا می‌شود، احزاب و تفکرات مختلف نطق‌های خودشان را ایراد می‌کنند و حرف‌های خودشان را می‌زنند. در روزنامه‌ها و رسانه‌ها آزادی بیشتری نسبت به گذشته احساس می‌شود و همچنین در زمینه فضای مجازی و اینترنت امروز پهنای باند ما نسبت به دو سال پیش، بیش از ۳ برابر شده است. بنابراین فضا کاملاً نسبت به گذشته تغییر کرده است. البته برخی از امور است که در اختیار دولت نیست بلکه در اختیار قوه قضائیه است و قوه قضائیه ما طبق قانون اساسی مستقل است، اما در عین حال مواردی را که دولت بتواند کاری را انجام دهد، در آن زمینه در حد امکانات و اختیارات قانونی خودش اقدام خواهد کرد.

استقبال از سرمایه‌گذاران امریکایی

رئیس جمهوری در باره علاقه مندی تجار اروپا برای سرمایه گذاری اقتصادی در ایران و این که آیا سرمایه گذاران امریکایی هم می‌توانند این کار را انجام دهند، گفت: چرا که نه. آنها هم می‌توانند به ایران بیایند. به نظر من این فضایی که وجود دارد که امریکایی‌ها در ایران سرمایه و تکنولوژی خودشان را نیاورند، نادرست است. فضای ایران برای امریکایی‌ها، اروپایی‌ها و دیگران باز است برای این که به ایران بیایند و بتوانیم با هم فعالیت‌های اقتصادی داشته باشیم. البته امروز بیشتر به دنبال سرمایه‌گذاری و ورود تکنولوژی هستیم تا تجارت. امریکایی‌ها هم می‌توانند برای سرمایه‌گذاری و تبادل تکنولوژی به ایران بیایند و اتفاقاً یکی از راه‌هایی که بی‌اعتمادی کاهش پیدا کند، تقویت روابط اقتصادی به ویژه میان بخش‌های خصوصی است. اگر مردم امریکا برای دیدن آثار باستانی و طبیعت به ایران بیایند و مردم ایران هم به امریکا بروند، این می‌تواند دیوار بی‌اعتمادی را کوتاه و شرایط را برای آینده بهتر کند.

روحانی در باره دیدار و تماس تلفنی با اوباما، گفت: برنامه‌ای برای این دیدار ندارد و نیازی نبوده که تلفنی با یکدیگر صحبت کنیم. یک بار نیاز بود که آقای اوباما تماس گرفتند و تلفنی با هم صحبت کردیم. وی افزود: مهم این است که ما باید برای اجرای این توافق بسیار مهم تلاش کنیم و باید اقداماتی که به نفع منافع دو طرف است، انجام دهیم. اگر ما گام‌های مثبتی را برداریم، شرایط برای آینده عوض خواهد شد.